

Az Isten hívogat

Oltári ige: 1János 3,13-18

Igehirdetési alapige: Lukács 14,16-24

Énekek: 448; 424.

*Ő pedig monda annak: Egy ember készíté nagy vacsorát, és sokakat meghíva;
És elküldé szolgáját a vacsora idején, hogy megmondja a hivatalosoknak: Jertek el, mert
immár minden kész!*

*És mindnyájan egyenlőképpen kezdék magukat mentetgetni. Az első monda neki:
Szántóföldet vettem, és ki kell mennem, hogy azt meglássam; kérlek téged, ments ki engem!*

*És a másik monda: Őt iga ökröt vettem, és elmegyek, hogy azokat megpróbáljam; kérlek
téged, ments ki engem!*

A másik pedig monda: Feleséget vettem, és azért nem mehetek.

*Mikor azért az a szolga hazament, megmondá ezeket az ő urának. Akkor megharagudván
a gazda, monda az ő szolgájának: Eredj hamar a város utcáira és szorosaira, és a szegényeket,
csonkabonkákat, sántákat és vakokat hozd be ide!*

És monda a szolga: Uram, meglett, amint parancsolád, és mégis van hely.

*Akkor monda az úr a szolgának: Eredj el az utakra és a sövényekhez, és kényszeríts bejönni
mindenkit, hogy megteljen az én házam;*

*Mert mondom nektek, hogy senki azok közül a hivatalos férfiak közül meg nem kóstolja az
én vacsorámat!*

A felolvasott példázat legelső beszédes igazsága az, hogy a mennyei Atya micsoda jóságos akarattal hívogatja az emberiséget a kegyelem országába, majd rámutat arra, hogy mégis mily sokan vetik meg ezt a végtelen isteni jóságot, és végül kiemeli ez a példázat azt, hogy hiába van az elhívottaknak, a hivatalosoknak minden elutasító magatartása, mert az Isten komolyan veszi hívogató szeretetét és azt minden közöny ellenére érvényesíti. Aki nyitott szemmel figyeli az életet, annak lehetetlenség megállapodni ott, hogy a példázat csak afféle régi népszerű bizonyítási eszköz, mert ami ebben a példázatban benne van, az utolsó betűig áll a modern emberiségre: az Isten szakadatlanul hívogat és mindegyik hívogatásában megéreztetni az emberrel atyai jóságát. Miért hívogat? Azért, mert az Isten jóságos atyai szíve nem tudja elviselni ennek a zsákutcába futott emberiségnek tévelygését, tájékozatlanságát és vergődését.

Talán még sohasem volt ezen a világon annyi nyugtalan, megkeseredett és panaszos szív, mint ma. Óh, ha a szíveknek ajkuk és nyelvük volna! A szívek tele vannak éhséggel és szomjúsággal, pedig hogyan ráveti magát az ember mindenre, amiről azt hiszi, hogy kielégíti és megnyugtatja szívét: vagyont gyűjt, tudást tudásra halmoz, beletemetkezik az élvezetekbe. És egyszer kiderül, hogy a vagyon lehet sok, de sohasem elég, a tudás lehet nagy, de még nem minden, kiderül, hogy az élvezetek csak újabb vágyakra sarkantyúzzák az embert. Az ember szívének nem ez kell igazán, a szívnek az élet kenyeke kell és nem afféle hitvány kenyérpótlék, mert az ember az Isten számára és az Istenre nézve teremtetett és szíve addig nem bír megnyugodni, ameddig az Istenben meg nem nyugszik.

Ezt a nyugtalanságot és vakok módjára való útkeresést szánja az Isten és hogy irányíthassa az embert, azért hívja, hívogatja, mert a hívogató szó után könnyebb a tájékozódás. Azután az is az Isten jóságára vall, hogy nem szorítja szűk korlátok közé a Vele való közösséget. Erre utal a példázat, amikor azt mondja, hogy nagy vacsorát készített az az ember, ahol sokan vannak együtt, sokan és ingyen élvezik a vendéglátó bőkezűségét. Óh, az Isten nem porciózza ki

vendégszeretetét és nem is egy-két embert hív csupán, hanem sok emberre számít és ezért méretezi olyan nagyra a Vele való közösséget. A legdrágábbat tartogatja mindnyájunk számára ott: a boldogságnak, az igazságnak, a szentségnek és a váltságnak bizonyosságát, Istenségének teljességét adja, ami nem egyéb, mint az Úr Jézus Krisztus. Itt van az Isten jóságának a csúcspontja, hogy miért éppen ezt adja: azért éppen ezt, hogy ez az önmagával is megzavarodott emberiség meglássa egyszer már rendeltetését, igazi célját. Csak Jézusban van megadva az emberiség történelmének értelme, Akiben minden készen van, ezért mondja a példázat a hívogatást: „*Jertek el, mert immár minden kész!*”

Az is az Isten jóságára vall, hogy a példázat szerint sokakat hívogat. Isten nem elégszik meg azzal, hogy egyszer valamikor a próféták hívogatták a zsidóságot, hogy Keresztelő János felriadózta a Jordán-vidék szundikáló lelkét, Istennek a megfáradt és ellankadt milliók kellenek, a rengeteg sok éhes és szomjas szív, amelyik békességre, megértésre, szeretetre vár és éhez, a rengeteg sok nyugtalan szív, amiből oly bőségesen jutott ma minden családnak és minden népnek, ezért küldi Fiát, akit a példázat szolgának nevez. És az Úr Jézus nincsen tekintettel arra, hogy kinek mi a neve, milyen a társadalmi, vagy más egyéb állása, – nagyon jól tudja, hogy a bűn és nyomorúság mindenkit egyformán ér, mindenkinek szól hívogatása: „*Jőjjetek én hozzám mindnyájan*” (Mt 11,28), „*Én vagyok az életnek ama kenyere;*” (Jn 6,35), „*Ha valaki szomjúhozik, jöjjön én hozzám, és igyék.*” (Jn 7,37).

Az Isten hívogatása azonban legelőször a hivatalosoknak szól. De kik a hivatalosak? Azok, akik ismerik már az Isten akaratát, akik nagyon jól tudják, hogy mi tetszik az Istennek és mi nem tetszik, azok, akik az idők jeléből és az élet ezerféle változatából ki tudják olvasni az isteni világrend törvényét, azok, akikre az Isten felelősség mellett bízta evangéliumát. A példázat nem szól arról, hogy az Isten hívogatása milyen mértékben történik a hivatalosoknak, de az bizonyos, hogy ezek a hivatalosak előbb megragadhatják az Isten hívogatását, mint a távolabb álló milliók. Sajnos, az Isten jóságával szemben ott van az emberiség egy nagy részének elutasító magatartása.

Az Úr Jézus Krisztus erről az elutasításról nem általánosságban beszél a példázatban, hanem részletezi azt és ezzel éppen elevenjére tapint azoknak, akik úgy meg vannak elégedve önmagukkal. Ezt az elutasító magatartást háromféle mentséggel szemlélteti. Az első mentegetődző azt mondja a hívogatásra: „*Szántóföldet vettem, és ki kell mennem, hogy azt meglássam; kérlek téged, ments ki engem!*” Megvette a szántóföldet, tehát a körülmények arra kényszerítik, hogy még néhány intézkedést tegyen. Itt nem az a hiba, hogy szántóföldet vett, hanem az, hogy kénytelen így mentegetőzni. Nem az a baj a világban, hogy sok gonddal és teherrel jár a földi élet, hanem az, hogy ha az illető szeretne is menni az Isten hívogatására, de nem tud menni. A másik azt mondja: „*Öt iga ökröt vettem, és elmegyek, hogy azokat megpróbáljam; kérlek téged, ments ki engem!*” Megvette az öt iga ökröt, tehát az övé, így bármikor módjában állana ezeket kipróbálni, de az illetőnek éppen most van kedve kipróbálni azokat, éppen akkor akarja élvezni gazdagságának gyönyörűségét, amikor az Isten meg őt hívja. A baj itt is nem az, hogy gyarapította vagyonát, hanem az, hogy ő az, aki kiválasztja az ökrök kipróbálásának alkalmát, ezért nem akar elmenni az Isten hívogatására. A harmadik családi okokkal mentegetődzik, azt mondja, „*feleséget vettem, és azért nem mehetek.*”. Ennek a mentegetődzőnek éppen kapóra jön az ószövetségi törvény rendelkezése. Mózes könyvében azt olvassuk, hogy aki újonnan vesz magának feleséget, az ne menjen hadba és arra ne rójanak semmiféle terhet, egy esztendeig szabadon legyen házában és vidámitsa feleségét. Ez a mentegetődző nem azért nem megy, mert nem tud menni, nem is azért, mert nem akar menni, hanem azért, mert a házastársi kötelezettséget fölébe emelte az Isten iránti köteletségének, s mivel félretolta magát az Istennek tartozó felelősséget, azért veszítette el szabadságát.

Ha még közelebből vizsgáljuk ezeket az elutasításokat, akkor azt találjuk, hogy a mentegetődzés tulajdonképpen oka nem is annyira a szántóföld, az állatállomány, a családi élet, mint inkább az, hogy az illetők nem érzik már a bűnnek nyomorúságát és terhét és ezért érzéketlenek az Isten hívogatása iránt. Ez az érzéketlenség az elvilágiasodásnak következménye, mert aki elhagyja az Örökkévalót, az kénytelen a munkájához kötődni, aki elhagyja Istenét és elszakad Tőle, kénytelen Isten-pótlékok után látni, mert Isten nélkül nem élet az élet, akinek nem az Úr Jézus Krisztus Atyja Istene, az kénytelen vagy vagyonát vagy házát, vagy családi életét, vagy pedig egyebet isteníteni, mert, ha egyszer valaki a Lélek kristálytiszta vizétől elmegy, elmegy a pocsolyához és innia kell, mert különben elvesz.

És ha ezeknek a húzódozásoknak legbelső okát keressük, akkor azt a szomorú megállapítást kell tenni, hogy itt mindennek rugója az, hogy a mentegetődzők elfelejtették Istentől nyert hivatásukat. Az Isten, amikor megteremtette az embert, nem arra rendelte, hogy a földjét szolgálja, nem is arra, hogy a barmát próbálja, de nem is arra, hogy közel- avagy távolállónak legyen a bábja és játékszere. Isten nagyon jól tudta, hogy az ördög mindenütt ott van, nemcsak a vagyont és a gazdagságot, hanem a családi életet is felhasználja kísértő eszközü. Hogy az ember mégis megmaradhasson a teremtés koronájának, ezért ráruházta a föld feletti hatalmat azzal, hogy művelje a földet és uralkodjék rajta és minden teremtet állaton. Igaz, hogy ez a hivatás tengernyi teherrel és gonddal jár, de hogy mégse legyen olyan nehéz, azért teremtett az Isten az embernek segítőtársat, az élettársat, Isten azt akarta, hogy az élettárs legyen az első, aki a csüggedő emberbe reményt, hitet és vigasztalást önt, aki az elesett embert legelőször felemeli, vagy legalább is felemelni próbálja és törődni akar vele. Isten szerint a férj és feleség segítőtársai egymásnak, akik egymás tökéletesedésének útját egyengetik és egymás terhét hordozzák. Jaj, azért annak az embernek, aki akár vagyonából, akár tudásából vagy családi életéből csinál magának kultuszt, mert „*egy tál lencséért eladta első szülöttségi jogát.*”! (Zsid 12,16).

De a sok elutasítás mégsem tudja megtörni Isten akaratát, ha nem jönnek hívogatására a hivatalosak, akkor más vendégek után lát, de nem mond le az emberről. Ha nem nyílnak meg a paloták ajtajai, akkor teljes erejével zörget a kunyhók ablakain, elmegy a sikátorokba és ott hívogat szakadatlanul. Hogyha húzódoznak tőle az előkelők és tekintélyesek, hát jöjjenek a szegények, az ostobák, jöjjenek a névtelenek; ha nem kell az Ő atyai kegyelme az épkézláb egészséges embernek, akkor elviszik a csonka-bonkák, sánták és vakok, de a kegyelem országának meg kell telni. Hogy az Isten komolyan veszi ezt a mentő szándékát, azt láthatjuk abból – ma különösen –, hogy aránylag mennyivel erősebben nyilatkozik meg az új élet vágya azoknál, akikre nem hullott pazarul sem szépség, sem tudás, sem vagyon.

Testvéreim, a szentlecke utolsó szavai között van egy szó, amely rendkívül élesen fejezi ki az Isten mentő szeretetének komolyságát. Azt mondja: „*kényszeríts bejöni mindenkit*”. A „*kényszeríts*” szó sokkal több, mint pusztán hívogatás, így döbben rá az ember, hogy micsoda féltő szeretet az, amikor az Isten a kényszer eszközéhez nyúl és így akarja az embert megmenteni. Micsoda féltő isteni szeretet lehet az, amelyik nem törődik azzal, hogy van-e előzetes tájékoztatás, csendes tanítgatás kegyelméről, hanem az emberiség érdekében a kényszer eszközéhez nyúl. Ez azt is mutatja, hogy az Isten nem hajlandó ráérni. Az emberiség a halál torkában van, de hogy még ideje legyen visszafordulni, hogy legyen ideje a megváltó kegyelem elnyerésére, az Isten kényszeríti ezt a világot! Nem jókedvűből, hanem azért, mert féltő szeretete haragvó szeretet. Az tagadhatatlan, hogy az Isten haragvó szeretete kényszeríti egyre jobban ezt a világot. A mai emberiség feje fölött beborult az ég, az Isten haragjának villámai sisteregnek fejünk felett, nincsen olyan nap, hogy ne folyna embervér, hogy az ember ne hallana biztosnak hitt régi egyéni, állami egzisztenciák tönkremeneteléről, a fájdalmak, csalódások, szenvedések napról-napra fokozódnak. Nincsen olyan nap, hogy ne kellene kiinni

a keserű poharat, nem segít a szórakozás, az sem, ha más vidékre költözünk, mert az Isten haragvó szeretetének kényszere, mint egy acélgyűrű szorítja össze egyre jobban az életet és egyre világosabb lesz, hogy a mai ember életsíkjában nincs semerre szabadulás. Az életsíkjában nincsen, de van felfelé, csak felfelé van szabadulás és menekülés. A politikai, a társadalmi, a gazdasági viszonyok azért szorulnak mindig szűkebb területre, mert az Isten azt akarja, hogy ez a tévedező, lelkevesztett emberiség az Isten haragja előtt az Isten kegyelmébe, felefelé meneküljön. Igaz, hogy fájdalmas eljárás ez, de az is igaz, hogy a lényeg benne az Isten féltő szeretetének sürgős mentési munkája. Az acélgyűrű egyre szűkebb lesz, de nem a halál és pusztulás keze szorítja össze, hanem a mennyei Atya keze, aki nem akarja a bűnösnek halálát, hanem azt akarja, hogy megtérjen Hozzá és éljen (Ez 33,11). Ezért hát fel a fejekkel, mert mindenképpen a mennyei Atya kezében vagyunk.

Ámen.